2016

SANSKRIT

(Major)

Paper: 5.4

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions:

 $1 \times 7 = 7$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ:

- (a) What is the name of Mallinātha's Sanskrit Commentary on the Kumārasambhava?

  'কুমাৰসম্ভৱ'ৰ ওপৰত লিখা মন্লিনাথৰ টীকাটোৰ নাম কি?
- (b) "जितां सपत्नेन निवेदयिष्यतः ..."

What is the case-ending in the word 'निवेदयिष्यतः'?

এই বাক্যাংশৰ 'নিব্ৰবি<mark>ষ্মনঃ' অংশৰ কাৰক-বিভক্তি</mark> নিৰ্ণয় কৰাঁ।

(c)	''अध्यापितस्योश्रमसापिः''
	Who is referred to here by the term 'उशनसा'?
	'उरानसा' वूनि कवि कथी दर्जावा टिट्ट ?
(d)	How many Cantos (सगैंs) are there in the
	Kumārasambhaya?
	'কুমাৰসম্ভৰ'ত কেইটা সৰ্গ আছে?
(e)	Derive the word 'पुच्छविषाणहीन:'.
	'पुच्छविषाणहीनः' শব্দটোৰ নিৰ্বচন निर्या ।
16	
(f)	Name the three Satakas composed by Bhartrhari.
	ভৰ্তৃহৰিয়ে ৰচনা কৰা শতক তিনিখনৰ নাম লিখাঁ।
1 12 121	
	Write the meaning of the word 'द्विषाम्'.
HW	'দ্বিদান্'শনটোৰ অৰ্থ কি?
Ansv	wer the following questions: 2×4=8
7. 1	প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ:
(a)	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
HOA	'किरातार्जुनीयम्' नाभिष्ठ जार्श्य वर्गाशा क्वाँ ।
(b)	Fill in the blanks:
ভাল্ডাই	थानी ठोंक शृवग कवा स्मित्रा विकास क्रिक
	येषां न विद्या ।
	मृगाश्चरन्ति॥

(c)	''अवैमि ते सारमतः खलु त्वां''
	Who is the speaker here? Who is the ते
	(your) referred to?
	এই কথাখিনিৰ বক্তা কোন? 'त' শব্দেৰে কাক কাক
	বুজোৱা হৈছে ?

- Name and expound the Samāsa 'आसनसंनिकृष्टम्'. 'आसनसंनिकृष्टम्' ইয়ाৰ ব্যাসবাক্য দেখুৱাই সমাসৰ নাম निशा ।
- 3. Answer the following questions: তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ:
  - Translate into English or Assamese (any one): হংৰাজী বা অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰাঁ (যি কোনো এছোৱা):
    - (i) आज्ञापय ज्ञातविशेष! पुंसां लोकेषु यत्ते करणीयमस्ति। अनुग्रहं संस्मरणप्रवृत्तमिच्छामि संवर्धितमाज्ञया ते॥
    - (ii) तद्गच्छ सिद्धचै कुरु देवकार्यमर्थोऽयमर्थान्तरभाव्य एव। अपेक्षते प्रत्ययमुत्तमं त्वां बीजाङ्कुरः प्रागुदयादिवाम्भः॥
  - Elucidate the idea contained in any one of the following: তলৰ যি কোনো এছোৱাৰ ভাৱাৰ্থ লিখাঁ:
    - (i) हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः।
    - (ii) अहो दुरन्ता बलबद्विरोधिता।

5

5

(Turn Over)

A7/168

2.

(c) Quote from your memory the verse from Nītiśataka, where Bhartrhari describes the greatness of learning.

> 'নীতিশতক'ৰ এনে এটি পদ্য মুখস্থ লিখাঁ য'ত ভৰ্তৃহৰিয়ে বিদ্যাৰ মহত্ত্ব প্ৰতিপাদন কৰিছে।

5

Or / অথবা

Elucidate the idea contained in the following:

তলৰ বাক্যমাৰিৰ ভাৱাৰ্থ লিখাঁ:

न हीश्वरव्याहृतयः कदाचित्पृष्णन्ति लोके विपरीतमर्थम्।

Reproduce in your words the conversation between इन्द्र and मदन. 10

> ইন্দ্ৰ আৰু মদনৰ কথোপকথনখিনি তোমাৰ নিজৰ ভাষাত नियाँ।

Or / অথবা

Write a note on Kālidāsa's treatment of Nature in connection with Canto III of the Kumārasambhava.

'কুমাৰসম্ভৱ'ৰ তৃতীয় সৰ্গত কালিদাসৰ প্ৰকৃতি চিত্ৰণ সম্পর্কে এটি টোকা লিখা।

(b) Write a note on the literary style of भारवि. ভাৰৱিৰ ৰচনাশৈলী সম্পূৰ্কে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰাঁ।

Or / অথবা

Present in your own language the speech of वनेचर as you find in your text. তোমাৰ পাঠ্যপৃথিত থকা বনেচৰৰ বচনখিনি তোমাৰ নিজৰ ভাষাত উপস্থাপন কৰা।

- Explain with reference to the context any $5 \times 2 = 10$ two of the following: প্ৰসঙ্গসঙ্গতি দৰ্শাই তলৰ যি কোনো দুটা পদ্য ব্যাখ্যা কৰা :
  - (i) प्रारम्यते न खलु विघ्रभयेन नीचैः प्रारभ्य विघ्रविहता विरमन्ति मध्याः। विद्रैः पुनःपुनरपि प्रतिहन्यमानाः प्रारब्धमूत्तमजना न परित्यजन्ति॥
  - (ii) जयन्ति ते सुकृतिनो रससिद्धाः कवीश्वराः। नास्ति येषां यशःकाये जरामरणजं भयम्॥
  - (iii) अम्भोजिनीवनविहारविलासमेव हंसस्य हन्ति नितरां कृपितो विधाता। न त्वस्य दुग्धजलभेदविधौ प्रसिद्धां वैदग्ध्यकीर्तिमपहर्तृमसौ समर्थः॥

* * *